

OBSAH

1. ÚVOD	9
2. VZNIK A VÝVOJ EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	11
2.1 Evropská integrace po druhé světové válce	11
2.2 Stadia integrace	11
2.2.1 Vznik tří Evropských společenství	11
2.2.2 Metoda integrace	12
2.2.3 Vývoj Společenství od společného trhu k vnitřnímu trhu a k Evropské unii	12
2.2.4 Evropská společenství a Evropská unie	13
2.2.5 Další vývoj po vzniku Evropské unie	13
2.2.6 Členská základna Společenství a další rozšíření	14
3. ZÁKLADNÍ PILÍŘE EVROPSKÉ UNIE	16
4. REFORMNÍ SMLOUVA	17
4.1 Hodnoty a cíle Unie	18
4.2 Dělbá pravomocí a klasifikace právních aktů	18
4.3 Listina základních práv	19
4.4 Demokratické zásady	19
4.5 Institucionální změny	19
4.6 Prostor svobody, bezpečnosti a práva	20
4.7 Společná zahraniční a bezpečnostní politika	21
4.8 Závěr k Reformní smlouvě	21
5. CÍLE A VĚCNÁ PŮSOBNOST EVROPSKÉ UNIE	22
6. INSTITUCIONÁLNÍ SYSTÉM	23
6.1 Instituce a orgány Evropských společenství	23
6.1.1 Evropská komise	23
6.1.2 Rada Evropské unie	24
6.1.3 Evropská rada	25
6.1.4 Evropský parlament	25
6.1.5 Další instituce Evropské unie	25
6.2 Začlenění lesnicko-dřevařského sektoru v Evropské komisi	27
6.3 Předsednictví Evropské unie	28
6.4 Rozpočet Evropské unie	30
6.4.1 Příjmy evropského rozpočtu	30
6.4.2 Výdaje evropského rozpočtu	31
6.5 Jednotná databáze pro terminologii týkající se EU	33
7. PRÁVO EVROPSKÝCH SPOLEČENSTVÍ	35
7.1 Prameny práva	35
7.1.1 Primární právo	35
7.1.2 Sekundární právo	36
7.2 Informační systémy o právu EU	37
7.3 Soudní výklad práva Evropské unie	41
7.4 Bezprostřední vnitrostátní účinek	42
7.5 Zásada subsidiarity a proporcionality	43
7.6 Zásada flexibility	44
7.7 Sankce	45
7.8 Členství	47
7.9 Jazykový režim	49
8. STRATEGIE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE EVROPSKÉ UNIE	50
9. LISABONSKÁ STRATEGIE	52
10. SPOLEČNÉ POLITIKY	55

11. STATISTIKA EVROPSKÉ UNIE	58
11.1 Evropská statistika	58
11.2 Eurostat	60
11.3 Statistický vykazovací systém - Intrastat	60
12. JEDNOTNÝ VNITŘNÍ TRH SPOLEČENSTVÍ	61
12.1 Pojem vnitřního trhu.....	61
12.2 Evropská společenství jako společný trh.....	62
12.3 Čtyři svobody.....	62
12.3.1 Volný pohyb zboží.....	63
12.3.2 Volný pohyb osob	64
12.3.3 Volný pohyb služeb	67
12.3.4 Volný pohyb kapitálu a plateb	67
12.4 Společná pravidla vnitřního trhu	67
12.4.1 Soutěžní politika	67
12.4.2 Subvenční právo (právo státních podpor)	68
12.4.3 Právo veřejných zakázek	73
12.4.4 Daně	73
12.4.4.1 Účel daní a jejich úpravy.....	73
12.4.4.2 Harmonizace nepřímých daní	74
12.4.4.3 Harmonizace přímých daní	75
12.4.5 Evropské soukromé právo	75
12.4.5.1 Občanské právo (ochrana spotřebitele)	75
12.4.5.2 Obchodní právo (právo obchodních společností).....	76
12.4.5.3 Právo duševního vlastnictví	78
.....	
13. GLOBALIZACE A JEJÍ VLIV NA LESY A LESNICTVÍ	80
13.1 Ekonomická globalizace	80
13.2 Vliv na lesy a lesnictví	82
13.3 Vliv na hodnoty lesa.....	83
13.4 Občanská společnost jako nový činitel.....	84
13.5 Některé závěry ke globalizaci	85
13.6 Megatrendy počátku tisíciletí.....	87
14. LESNICKÁ STRATEGIE PRO EVROPSKOU UNII	88
14.1 Některé lesnické úkoly stojící před Evropskou unií	88
14.1.1 Všeobecné poznámky	88
14.1.2 Lesy poskytují životně důležité služby přírodě a společnosti.....	89
14.1.3 Klíčové úkoly	89
14.2 Společný strategický přístup Společenství a jednotlivých členských států	91
14.2.1 Společné cíle a hlavní principy strategie	91
14.2.2 Jakou roli by měla hrát Evropská unie?	91
14.2.3 Role členských států.....	92
14.3 Akční rámec Společenství	92
14.3.1 Současná opatření a jejich rozvoj.....	92
14.3.2 Specifické otázky týkající se lesnictví	96
14.3.3 Závěr k lesnické strategii EU.....	98
15. AKČNÍ PLÁN EU PRO LESNICTVÍ	99
15.1 Všeobecné zásady a cíle.....	99
15.2 Akce	100
15.2.1 Zlepšit dlouhodobou konkurenceschopnost.....	100
15.2.2 Zlepšovat a chránit životního prostředí	101
15.2.3 Přispět ke kvalitě života.....	103
15.2.4 Podporovat koordinaci a komunikaci	104
15.3 Hodnocení	106

16. KLÍČOVÁ LESNICKÁ LEGISLATIVA	107
16.1 Lesnictví a rozvoj venkova	108
16.2 Lesnická statistika	109
16.3 Ochrana lesů Společenství proti požárům	110
16.4 Ochrana lesů Společenství proti znečištění ovzduší	110
16.5 Ochranná opatření proti introdukci škodlivých organismů napadajících rostliny nebo rostlinné produkty	111
16.6 Lesní reprodukční materiál	112
16.7 Klasifikace surového dříví	113
16.8 Stálý lesnický výbor	116
16.9 Výbory s lesnicou a dřevařskou tematikou	116
16.10 Lesnická politika Evropské unie	117
17. NOVÉ PERSPEKTIVY PRO LESY V RÁMCI ROZVOJE VENKOVA	119
17.1 Strukturální fondy a regionální politika EU	119
17.1.1 Základní principy a cíle regionální a strukturální politiky EU	119
17.1.2 Územní jednotky pro regionální a strukturální politiku EU (NUTS)	120
17.1.3 Strukturální fondy Evropské unie	122
17.1.3.1 Význam strukturálních fondů	122
17.1.3.2 Charakteristika strukturálních fondů	122
17.1.4 Evropská regionální politika	124
17.2 Opatření na podporu rozvoje venkova	126
17.3 Program rozvoje venkova	127
17.3.1 OSA I - Opatření zaměřená na restrukturalizaci a rozvoj fyzického kapitálu a podporu inovací	128
17.3.2 Osa II - Opatření zaměřená na udržitelné využívání zemědělské půdy	133
17.3.3 Osa III - Kvalita života ve venkovských oblastech a diverzifikace hospodářství venkova	138
17.3.4 Osa IV - LEADER	141
17.3.5 LEADER pomáhá rozvoji venkova	143
17.3.6 Podpory poskytované v režimu de minimis	144
17.4 Notifikace programů veřejné podpory	144
18. KRITÉRIA A INDIKÁTORY TRVALE UDRŽITELNÉHO OBHOSPODAŘOVÁNÍ LESŮ	146
19. TEMATICKÁ STRATEGIE EU PRO UDRŽITELNÉ VYUŽÍVÁNÍ PŘÍRODNÍCH ZDROJŮ	150
20. LESY A OCHRANA ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ V EU	156
20.1 Šestý akční program Společenství pro životní prostředí	156
20.2 Finanční nástroj pro životní prostředí (LIFE+)	159
20.3 Změna klimatu v Evropě	162
20.3.1 Přizpůsobení se změně klimatu	162
20.3.2 Kjótský protokol a obchodování s emisemi skleníkových plynů	170
20.4 Krajina, půda a voda	171
20.4.1 Evropská úmluva o krajině	171
20.4.2 Strategie pro ochranu půdy	173
20.4.3 Vodní politika	179
20.5 Biodiverzita a ochrana přírody	184
20.5.1 Biodiverzita a ekosystémové služby	184
20.5.2 Ochrana přírody a NATURA 2000	193
20.5.3 Bernská úmluva	199
20.6 Trestněprávní ochrana životního prostředí a ekologická újma	200
20.7 Trvale udržitelné používání pesticidů	203
20.8 Aarhuská úmluva	206
20.9 Posuzování vlivů na životní prostředí (EIA/SEA)	207
21. LES JAKO ZDROJ OBNOVITELNÉ SUROVINY - DŘEVA	209
21.1 Lesní zdroje v Evropské unii	209

21.2	Obnovitelné zdroje energie (OZE)	210
21.3	Akční program EU pro biomasu	217
21.4	Dřevo a energie	222
21.4.1	Biomasa	223
21.4.2	Energie ze dřeva - přínos globální ekologii	224
21.4.3	Energie a programy Evropské unie	226
21.5	Dřevostavby	237
22.	FUNKCE LEŠA JAKO SLUŽBY OBECNÉHO ZÁJMU	231
22.1	Definice pojmů	231
22.2	Odpovědnost veřejných orgánů	231
22.3	Financování služeb obecného zájmu	232
23.	CERTIFIKACE TRVALE UDRŽITELNÉHO HOSPODAŘENÍ	233
23.1	Obecně o certifikaci lesů	233
23.2	Systém certifikace lesů PEFC	233
23.3	Certifikační systém FSC	235
23.4	Certifikace spotřebitelského řetězce dřeva	237
23.5	Certifikace a dřevozpracující průmysl	238
23.5.1	Certifikace hmoty	238
23.5.2	Environmentální systémy řízení	239
24.	ZÁKLADNÍ SVOBODY A LESNÍ HOSPODÁŘSTVÍ	241
24.1	Volný pohyb kapitálu	241
24.1.1	Přechodné období	241
24.1.2	Nabytí pozemků (lesů) občany EU	242
24.2	Volný pohyb osob	244
24.2.1	Volný pohyb osob - svoboda podnikání v právu ES	244
24.2.2	Výkon svobodných povolání	245
24.3	Volný pohyb služeb	245
24.3.1	Svoboda zřizování a svoboda poskytování služeb	245
24.3.2	Lesnické veřejné zakázky	246
24.4	Volný pohyb zboží	248
25.	EVROPSKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA	250
25.1	Úvod	250
25.2	Východí bod: Úloha a příspěvek odvětví založeného na lesnictví v Evropě	251
25.3	Pohyb vpřed: Budoucí změny	254
25.4	Rok 2030: Příležitosti a vize pro odvětví založené na lesnictví	259
25.5	Realizace vize: Technologická platforma jako řídicí mechanismus	262
26.	INOVAČNÍ A UDRŽITELNÝ DŘEVOZPRACUJÍCÍ A PAPIRENSKÝ PRŮMYSL V EU	264
26.1	Dřevozpracující a papírenský průmysl	264
26.2	Nové výzvy pro evropský dřevozpracující a papírenský průmysl	265
26.2.1	Rostoucí celosvětová konkurence	265
26.2.2	Dřevní surovina	265
26.2.3	Druhotné suroviny	267
26.2.4	Energie	267
26.2.5	Poptávka po dřevě a výrobcích z papíru	267
26.2.6	Strukturální změna	268
26.2.7	Inovace, výzkum a vývoj	268
26.2.8	Zvraznění charakteristiky dřevozpracujícího a papírenského průmyslu	268
26.3	Integrovaný přístup ke zvýšení konkurenceschopnosti	269
26.4	Možné akce ke zlepšení konkurenceschopnosti	269
26.4.1	Základní suroviny	269
26.4.2	Recyklované suroviny	270
26.4.3	Klimatická změna a obchodování s emisemi	271
26.4.4	Energie	272

26.4.5	Legislativa týkající se životního prostředí	272
26.4.6	Inovace, výzkum a technický rozvoj	273
26.4.7	Standardizace	273
26.4.8	Obchod	274
26.4.9	Sociální odpovědnost podniků a udržitelná výroba a spotřeba dřeva a papíru	274
26.4.10	Zdůraznění charakteristiky dřevozpracujícího a papírenského průmyslu - informace a komunikace	274
26.5	Zhodnocení	275
27.	MALÉ A STŘEDNÍ PODNIKY NA JEDNOTNÉM TRHU EU	276
27.1	Nová definice mikropodniků, malých a středních podniků	276
27.2	Evropská charta pro malé podniky	281
28.	STATISTIKA LESNICKO-DŘEVAŘSKÉHO SEKTORU	285
28.1	Klasifikace výrobků ze dřeva	285
28.2	Mezinárodní lesnická a dřevařská statistika	286
28.3	Hodnocení lesních zdrojů (FRA)	286
28.4	Národní účetnictví, souhrnný lesnický účet a IEEAF	287
28.4.1	Lesní zdroje v národním účetnictví	287
28.4.2	Souhrnný lesnický účet	288
28.4.3	Integrované environmentální a ekonomické účetnictví pro lesy (IEEAF)	288
28.5	Intrastat	289
28.6	Klasifikace ekonomických činností	290
29.	STANDARDY A NORMY	291
29.1	Mezinárodní standardy	291
29.1.1	Mezinárodní účetní standardy	291
29.1.2	Mezinárodní oceňovací standardy	292
29.2	Evropské normy	292
29.3	Sbližování právních předpisů členských států týkajících se jednotek měření	294
30.	MEZINÁRODNÍ LESNICKÉ A DŘEVAŘSKÉ ORGANIZACE	296
30.1	Vlastnictví lesa v EU a organizace vlastníků lesa	296
30.2	Další evropské lesnické a dřevařské organizace	299
31.	STÁTNÍ SPRÁVA LESŮ	304
31.1	Tradiční hodnoty nedostačující	304
31.2	Stavební kameny etické infrastruktury	304
31.3	Elektronická veřejná správa	306
31.3.1	E-Government	306
31.3.2	Evropská infrastruktura prostorových dat	307
32.	INVESTICE DO ZNALOSTÍ A INOVACE	309
32.1	Obecné aspekty	309
32.2	Vzdělání, školení a odborná příprava	311
32.3	Finanční otázky a postupy	312
32.4	Strukturální aspekty a rámcové podmínky	313
32.5	Lidský faktor	314
33.	VĚDA, VÝZKUM, VZDĚLÁVÁNÍ A INFORMACE	316
33.1	Sedmý rámcový program výzkumu	316
33.2	Klíčové schopnosti pro celoživotní učení	317
33.3	Akční plán vzdělávání dospělých	320
33.4	E-learning jako forma celoživotního vzdělávání	322
33.5	Podpora jazykového vzdělávání	323
33.6	Vzdělávací programy EU	324
33.7	Evropská informační společnost	327
33.8	Transfer znalostí a technologií	328
33.9	Evropský lesnický portál	329

33.10	Projekt Galileo	329
33.11	Mapování změn evropské krajiny	330
34.	RŮZNÉ SOUVISLOSTI	332
34.1	Práce v lese a bezpečnost práce	332
34.2	Genderová rovnost	333
34.3	Veřejně soukromá partnerství (PPP projekty)	334
34.4	E-commerce	334
34.5	Klastry a vytváření lesnických sítí	335
34.6	Sociální odpovědnost firem	337
34.7	Corporate Governance	339
34.8	Snižování administrativní zátěže v EU	340
35.	POUŽITÁ LITERATURA A DOKUMENTY	343

Příloha: Internetové adresy vybraných zdrojů informací o EU a integrační problematice